

Beste Vriend, Vriendin van Spanga,

Wat een enerverend jaar is het geworden! Allereerst de succesvolle opvoering van "de *Aida*" op Spanga zelf, met in de randprogrammering het optreden van het Spanga Festival koor, op de Vriendendag nog versterkt door de volgens Monique Krüs onvermoede vocale kwaliteiten van de aanwezige vrienden. Zoals u kunt lezen waren de weergoden helaas niet altijd met ons!

Van de hand van Tineke van de Vliet vindt u een impressie van de vriendenreis naar Valletta, hoofdstad van Malta en een reactie van een van de reisgenoten. Ook Bo van der Meulen vertelt over de productie *Aida* aldaar en de jeugdopera *Corto Maltese, Ballade of the Salty Sea*.

Corina van Eijk, Monique Krüs en alle medewerkers bedank ik namens u voor hun enorme inzet waardoor wij meerdere keren hebben kunnen genieten van deze originele opera's.

Ook treft u informatie aan over de invulling van het jubileumjaar 2019. Er wordt al hard aan gewerkt en het ziet er veelbelovend uit! Zegt het voort aan mogelijke vrienden in uw omgeving. Het aantal vrienden groeit gestaag wat voor het voortbestaan van "Spanga" een stevig fundament blijft vormen.

Er gaat eind van dit jaar een bestuurswisseling plaatsvinden in het hoofdbestuur:

Jan Zijlstra zal de voorzittershamer doorgeven

aan Monique ten Boske en het Vriendenbestuur krijgt aanvulling. In onze voorjaarsbrief komen wij hierop terug.

Rest mij u alvast, mede namens mijn medebestuurleden Bert Schreurs en Tineke van de Vliet, goede feestdagen toe te wensen en een **operationele** jaarwisseling.

Tot ziens op Spanga.

Willem Jan Louridtz

voorzitter Vrienden van Spanga

Opera Spanga gaat internationaal: Malta en Albanië

Albanië – Anne & Zef

Deze productie van Monique Krüs, gebaseerd op het dagboek van Anne Frank verbindt het leven van Anne met een jongen uit Albanië, die door bloedwraak om het leven is gekomen. Het is in Nederland een familievoorstelling geworden die al drie jaar in productie is en tien keer is opgevoerd in het Holocaustmuseum in Amsterdam. Heel wat kinderen van scholen uit Amsterdam en omgeving hebben ervan genoten.

Het bijzondere is nu dat enkele maanden geleden er een uitnodiging kwam van de Nederlandse Ambassade in Tirana (Albanië) om deze opera Anne & Zef daar uit te komen voeren. De opera, waarin zowel de verschrikkingen van de tweede wereldoorlog en de nog steeds bestaande bloedwraak in Albanië centraal staan, is van groot cultureel maar ook politiek belang en binnen een paar dagen was het project, in ieder geval op papier, een feit. Na flink wat organisatorische hobbels is het gelukt alles en iedereen bij elkaar te krijgen in Tirana om dit avontuur met elkaar te realiseren. Opera Spanga gaf vier voorstellingen in Albanië en in

Kosovo, waar ook een grote Albanese gemeenschap woont met als solisten twee jonge Albanese zangers. Het orkest bestond uit Albanese musici en Huba Hollókői was na eerdere voorstellingen in Nederland van Anne & Zef ook nu weer de dirigent.

De opera werd in de productie van het vaste Opera Spanga team uitgevoerd. Corina van Eijk regisseerde, de decor- en video ontwerpen zijn van Jolanda Lanslots en het lichtontwerp is van Henk Post. Samen met Corina werkten repetitor Mark van Nispen, voorstellingsleider Yorick Stam en producent Bo van der Meulen aan deze voorstelling die op 5 december in het Theater van de Universiteit voor de Kunsten in Tirana in première is gegaan.

Het project is voor het grootste deel gefinancierd door de Nederlandse Ambassades in Albanië en Kosovo en ondersteund door Bavaria. Het lijkt ongelooflijk maar zie de affiche, zelfs in het Albanees!

In de Nieuwsbrief voor de Vrienden van april

ANNE & ZEF
*1929 - †1945

OPERA 12+

KU DHE KUR?
5 dhjetor | 16:30 | Tirana
Teatri i Universitetit të Artit

6 dhjetor | 18:00 | Kamë
Teatri i Pallatit të Kulturës

8 dhjetor | 18:00 | Gjakovë
Shkolla e Muzikës Prenk Jakov

9 dhjetor | 20:00 | Prishtinë
Kino Armata

WHERE AND WHEN?
5 December | 16:30 | Tirana
Theater University of Arts

6 December | 18:00 | Kamë
Theater of the Palace of Culture

8 December | 18:00 | Gjakovë
Music School Prenk Jakov

9 December | 20:00 | Prishtinë
Armata Cinema

OPERA SPANGA
The Verona of Weststellingwerf

Shoqata Kulturorë "Sytë Blu"

Kingdom of the Netherlands

Nederlands Philharmonisch Orkest
Nederlands Kamerorkest

Bavaria

FILHARMONIA E KOSOVËS
KOSOVO PHILHARMONIC

Embassy of Israel in Tirana

ARMATA

VIDI SQUARE

PRINÇ I AKROBATIKË

2017 kunt u een interview lezen met Monique Krüs over haarzelf en over deze opera. Zie www.operaspanga.nl/vrienden

Malta - Corto Maltese

Daarnaast was er op Malta op 13 september 2018 de wereldpremière van haar opera *Corto Maltese*.

Malta is een onafhankelijke eilandstaat (republiek) in de Middellandse Zee in Europa, op vier na het kleinste land van Europa, met drie verschillende regio's. Ten eerste de drukke en volgebouwde noordkust van het hoofdeiland Malta waar praktisch alle toeristen verblijven. Ten tweede het midden en zuiden van het hoofdeiland dat veel dunner bevolkt is. De kust bestaat hier vooral uit hoge klippen. De derde regio bestaat uit de twee andere bewoonde eilanden, Gozo (30.000 inwoners) en Comino. Deze eilanden zijn minder aangetast door massatoerisme en hebben hun traditionele karakter beter kunnen bewaren.

Bo van der Meulen, producer, vertelt over deze productie op Malta

Op voorspraak van Corina van Eijk werd componist Monique Krüs benaderd voor het schrijven van een nieuwe opera voor de educatieafdeling van het Teatru Manoel in Valletta, hoofdstad van Malta. Corina schreef het libretto en verzorgde samen met haar vaste ontwerper Jolanda Lanslots de enscenering.

Monique Krüs dirigeerde een ensemble van Nederlandse musici en Maltese solisten en koor (veelal amateurs) van het theater aldaar.

Valletta, Culturele Hoofdstad van Europa en het theater waren samen verantwoordelijk voor de productie die groots aangekondigd werd op Malta omdat *Corto Maltese*, de hoofdpersoon van de stripverhalen van Hugo Pratt, in Valletta geboren is. De samenwerking met het theater aldaar was vooral op technisch gebied wat moeizaam. Hieruit bleek maar weer eens hoe creatief en vindingrijk, maar bovenal ook hoe professioneel en slagvaardig het team "thuis" in Spanga al bijna 30 jaar lang geweldige producties weet te maken. Ondanks de obstakels beleefde Corto Maltese in een uitverkocht Teatru Manoel zijn wereldpremière en werd bijgevoerd door een grote groep Vrienden van Opera Spanga.

Impressie Vriendenreis, Aida in Spanga en Aida op Malta

Deze zomer speelde *Aida* van Giuseppe Verdi als afsluiting van de Verdi trilogie (2017 *La Traviata*, 2016 *Macbeth*) tien keer in Spanga en twee keer in Valletta, Malta. Alle twaalf voorstellingen waren zo goed als uitverkocht.

De weersomstandigheden in Nederland waren zoals we dat nog nooit hebben meegemaakt. Prachtig warm zomerweer maar bijna te warm voor Spanga. Voor het publiek was het niet gemakkelijk om in de hete tent een avond door te brengen en dan heb ik het nog niet eens over de zangers, de musici en niet te vergeten de instrumenten die ook last kunnen hebben van te veel warmte. Op de Vriendenmiddag was er een enorme stortbui en de een na laatste avond een windhoos die de bar-tent omverblies. De voorstelling moest helaas net voor het dramatische einde uit veiligheidsoverweging voortijdig worden afgebroken.

In deze Nieuwskrant vindt u een aantal foto's van de eerste *Opera Spanga Vriendenreis* in de geschiedenis die vraagt om een vervolg. Het was een genoegen om met een gelijkgestemd gezelschap over het eiland Malta rondgeleid te worden met een interessant excursieprogramma, op zoek naar de forten van de kruisridders, vanuit een bootje het water rond de groen/blauwe grotten te bekijken, samen te eten en met als hoogtepunt twee avond-opera's te zien met een boeiend meet-and-greet moment vooraf, met inleidingen

door producer Bo van der Meulen. De afgelopen twee en half jaar is voor de *Aida* nauw samengewerkt met zo'n 200 studenten van MCast een onderwijsinstantie voor creatieve industrie op Malta. Filmmateriaal, kostuums, decor, zangers, een enorme samenwerking. Dit alles in het kader van Leeuwarden en Valletta, beide culturele hoofdsteden van Europa 2018.

Impressie van een Vriend

Tijdens de Malta-reis van 14 tot 21 september, georganiseerd door Tineke van de Vliet en SRC-reizen voor de vrienden van Opera Spanga, zagen we behalve de Aida ook de wereldpremière van *Corto Maltese: The Ballad of the Salty Sea*.

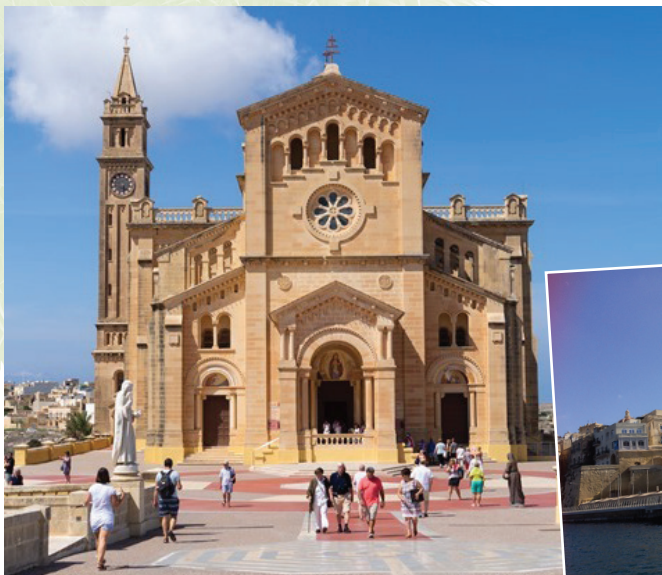
De opvoering van *Aida* in het Openluchttheater te Valletta was, vergeleken met de al mooie uitvoering op o.a. de Vriendendag in Spanga, bijna perfect. Adembenemend was al de beginsolo van Tao Tong als Radames en bijna magisch de zang en dans van het pries-terkoor. Ook de andere spelers overtroffen zichzelf, de stem van Maribeth Diggie als Aida had haar volle glans bereikt, Eva Kroon als Amneris ging voluit en het orkest onder dirigent Tjalling Wijnstra speelde geïnspireerd en de oorlogsbeelden op de achtergrond imponeerden opnieuw. Jammer alleen dat tegen het slot elders in de stad met kanonschoten, vuurwerk en fanfaremuziek een ander festijn werd ingezet. Maar na een korte onderbreking wisten orkest en spelers de opera toch tot een 'goed' einde te brengen.

Herinnert u zich nog de prachtige rode jurk van Amneris, ontwerp van Charles & Ron uit Valletta, is gefinancierd door een familielid van één van onze Vrienden, waarvoor veel dank.

De foto's zijn van de hand van Mieke Karenbeld

Een andere ervaring bood de wereldpremière van de jeugdopera rond stripfiguur **Corto Maltese**. Wij, de vrienden, genoten van de originele muziek van Monique Krüs, de vindingrijke decors en achtergrondbeelden van Jolanda Lanslots en de als steeds originele regie van Corina van Eijk inclusief het niveau waarop zij de amateurzangers (merendeels Maltezers) had weten te brengen. Het verhaal was echter moeilijk te volgen. Gelukkig liep er een tekstband mee, hoewel die weer te hoog was geplaatst voor de eerste rijen. Ook verbaasde het dat de handeling zich niet concentreerde op de rusteloze zee kapitein, zoals de titel beloofde, maar op het gegijzeld meisje Pandora. En daarmee raakten wij niet alleen verzeild in een liefdesgeschiedenis, maar ook in de Griekse mythologie. Zodat niet de eindeloos lokkende zee het laatste toneelbeeld vormde, maar de doos van Pandora.

Wat staat ons te wachten in 2019

We vieren dan 30 jaar Opera Spanga

We brengen een double-bil in de productie periode 20 juli tot 10 augustus: *Pagliacci* (de clowns) van Ruggero Leoncavallo en *Il Tabarro* (de mantel) van Giacomo Puccini met in de hoofdrollen Aylin Sezer (zie interview Nieuwsbrief december 2017 op de website), die met haar vorige vertolking bij Opera Spanga als Violetta in *La Traviata*, de Schaunard Award van Place de L'Opera won. De andere vrouwelijke hoofdrol zangeres, Francis van Broekhuizen is inmiddels alom bekend o.a. van het televisieprogramma Maestro. Vele Vrienden onder u kennen haar vast nog wel als Elektra in 2009 en Lady Macbeth in 2016. Ook bariton Marcel van Dieren doet weer mee. Tjalling Wijnstra heeft voor de derde keer de muzikale leiding. Hij en Corina van Eijk (regie) vormen sinds een paar jaar een duo dat garant staat voor de perfecte harmonie tussen orkestbak en bühne. Meer hierover leest u in de Vrienden Nieuwsbrief van april 2019.

Noteert u vast: de Vriendendag in 2019 zal zeer waarschijnlijk zijn op zaterdag 27 juli.

Vriendendag in 2018

Monique Krüs, componiste van *Anne & Zef* en *Corto Maltese* gaf op het terrein van Spanga, samen met het Opera Spanga koor, samengesteld uit Maltese en Nederlandse zangers een heel inspirerende workshop ZANG met als basis de door haar gecomponeerde triomfmars, die te horen was binnen het randprogramma deze zomer in Spanga. Door haar enthousiasme kreeg ze iedereen helemaal 'los'. Het was heel bijzonder dit mee te maken en zeker voor herhaling vatbaar!

Een 50-tal Vrienden deed enthousiast mee en zij mochten tenslotte als aanvulling op het professionele koor tijdens de maaltijd op het Spanga terrein laten horen wat ze geleerd hadden en zongen uit volle borst mee.

Wat heeft Opera Spanga u als vriend te bieden?

- In het voorjaar en najaar informatie via de Nieuwsbrief
- Vriendenplaatsen op de tribune
- Een jaarlijkse Vriendenmiddag
- Incidenteel een extra concert of Vriendenreisje

Uw Vriendenbijdrage min. 25,- per jaar, **maar meer mag natuurlijk altijd**, kan gestort worden op girorekening
NL 97 INGB 0007948200 t.n.v. Stichting Vrienden van Opera Spanga,
Amsterdam o.v.v. Vriend Opera Spanga.

Wilt u svp uw adresgegevens vermelden bij overboeking?

De Vriendenstichting heeft de (culturele) ANBI-status dus uw donatie is tot 125% fiscaal aftrekbaar. Wij zijn u zeer erkentelijk voor uw gift.

U bent Vriend tot schriftelijke opzegging bij het secretariaat: tvdvliet@home.nl

Colofon

Stichting Vrienden van Opera Spanga
Kantoor Opera Spanga
NDSM Werf
NDSM-Plein 69
1033 WC Amsterdam

www.operaspanga.nl
info@operaspanga.nl

Vriendenbestuur	
Willem Jan Louridtz	voorzitter
Bert Schreurs	penningmeester
Tineke van de Vliet	secretaris

stichting
vrienden van
O P E R A

SPANGA
het Verona van
Weststellingwerf